

เทศน์เช้า วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เรามาทำบุญกุศลกัน ทำบุญกุศลเพื่อชีวิตใจ ให้ชีวิตนี้ผ่องใส ให้ชีวิตนี้มีความประสบความสำเร็จกับชีวิตใจ ถ้าประสบความสำเร็จกับชีวิตนะ เรา รู้จักตัวเราเอง ถ้ารู้จักตัวเราเองมีค่าที่สุด เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอนนะ สอนให้เราระลึกได้ ให้เรา รู้จักตัวของเรา ถ้ามีสติ ความระลึกได้ ถ้าความระลึกได้ทำสิ่งใดมันก็ทำโดยไม่ขาดตกบกพร่องไป ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้

ถ้าเรามีพ่อแม่ เราอยู่ในชาติตระกูลของเรา มันก็มีการสั่งสอนอบรมกันมา เวลาเราโตขึ้นมา เราจะต้องอบรมตัวเราเองไป ถ้าเราอบรมตัวเราเอง เราบวชเป็นพระมา ถ้าบวชเป็นพระมา จะประพฤติปฏิบัติก็มีครูบาอาจารย์สั่งสอน ถ้าครูบาอาจารย์สั่งสอน สั่งสอนมาจากข้างนอกไป

หลวงพ่อท่านพูดประจำนะ ถ้าใครระลึกได้เอง ใครคิดได้เอง อันนั้นสำคัญมาก ถ้ามันสำคัญมาก เรามีครูบาอาจารย์อยู่ในหัวใจของเราไป ครูบาอาจารย์ของเราคือธรรมะของเราไป ถ้ามีศีลธรรมในหัวใจของเรา ธรรมะเป็นของเก่าแก่ ธรรมะตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้เป็นองค์ที่ ๔ พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้เอาข้างหน้า สิ่งที่มีนของเก่าแก่ๆ ต้องเป็นคนที่มีบุญกุศล ถ้าคนไม่มีบุญกุศลฟังสิ่งนี้แล้ว ฟังแล้วมันขัดแย้งกับกิเลสไป เวลากิเลสมันกลัว ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กิเลสมันกลัวธรรม เพราะธรรมมันมีเหตุมีผลไป

กิเลสมันไม่มีเหตุมีผล กิเลสมันเห็นแก่ตัว กิเลสมันเอาแต่ใจของมันไป แต่ถ้ามีเหตุมีผลขึ้นมา เราทำสิ่งนั้นแล้วมันเป็นประโยชน์กับใคร ถ้าเป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์เฉพาะหน้าไป เวลาทุกข์เวลายากขึ้นมาก็จะเอาตัวรอดให้ได้ๆ แต่ถ้าคนมีบุญกุศลเขาเสียสละชีวิตของเขา ถ้ามันผิดเป็นบาปเป็นอกุศล เขาไม่ทำๆ แม้แต่เสียชีวิตเขาก็ยอมแลกมาๆ เขาเอาชีวิตเขาแลกเลย ถ้าเอาชีวิตเขาแลกนั้น คนที่จิตใจมันคงใจ แต่คนที่จิตใจอ่อนแอ สิ่งใดก็แล้วแต่เขาจะเอาแต่ตัวรอดๆ เอาตัวรอดถ้ามันเป็นบาปเป็นกรรมมันไม่เป็นประโยชน์หรือ ถ้าเอาตัวรอดด้วยเป็นบุญกุศลสิ่งนั้นเป็นคุณงามความดีไป

ธรรมะเป็นของเก่าแก่ แต่ของเก่าแก่ที่มีคุณค่านะ ของเก่าแก่ ๒,๐๐๐ กว่าปี เวลาครูบา อาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมามันสดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ กลางหัวใจของเราไง ถ้ากลางหัวใจเรานะ ธรรมะเป็นของเก่าแก่ ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว คนเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันก็เกิดมาตลอดใช้ไหม คนที่เกิดมาตลอดก็มีแต่กิเลสตัดหาความทะยานอยากเผาผลาญหัวใจดวงนั้นใช้ไหม หัวใจที่มันทุกขมันยากขึ้นมา ของเก่าแก่ๆ แต่เราไม่ได้ประโยชน์ ของเก่าแก่ไม่เป็นปัจจัยจัดตั้ง เป็นสันติภูมิจึง เป็นสมบัติของเรานะ

ถ้าเป็นสมบัติของเรา ของเก่าแก่แต่มันมีคุณค่า มีคุณค่ากับผู้ที่สงวนรักษาผู้ที่คุณแลมันไป คนที่ไม่คุณแลมัน ของเก่าแก่ คุณคนเล่นของเก่าๆ เขามีคุณค่ามาก มันมีราคามาก แต่คนถ้าไม่รู้คุณค่าของมันก็เศษกระเบื้อง เศษกระเบื้องจะมีคุณค่าที่ไหน แต่คนที่เขารู้คุณค่าของมันนะ โอ้อโฮ! เขาถนอมรักษานะ เพราะมันมีคุณค่ามาก ถ้าของเก่าแก่ใจ แต่ถ้าคนไม่เข้าใจมันๆ ก็ของมันไม่รู้จักค่า ไม่รู้จักค่าใจ

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะเป็นของเก่าแก่ เก่าแก่กับผู้ที่ให้อานาจวาสนานะ ถ้าให้อานาจวาสนาคูสิ พระโพธิสัตว์ๆ แต่ในปัจจุบันนี้มีคนที่เขาปรารถนานะ เขามาปรึกษาเราเยอะเยอะไป เวลาเขาปรารถนา จิตใจเขาเป็นอย่างนี้ เขาอยากจะทำบุญเขาอยากทำอย่างนั้นนะ เห็นไหม คนที่ปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์มันก็มีอยู่ตลอดไปนั่นนะ มีตลอดไปเพราะอะไร เพราะคนเราชีวิตนี้มันมีเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พอเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่เป็นกรรมของจิตที่มันสร้างสมของมันมา พอสร้างสมมามันก็คิดอย่างนั้น มันมีความปรารถนาอย่างนั้น ถ้ามีความปรารถนาอย่างนั้น เขาก็มาถามเราว่า เขาจะต้องทุกข์ต้องยากไปขนาดไหน เขาปรารถนาอย่างนั้นนะ

เราบอกถ้าแรงปรารถนามันก็แรงปรารถนา แต่ถ้าเรามีสติปัญญา คูสิ หลวงปู่มั่นท่านปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน แต่ถึงสุดท้ายแล้วท่านก็ลาพระโพธิสัตว์ของท่าน เพราะบอกถ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน ท่านก็ต้องสร้างบุญกุศลของท่านต่อเนื่องไปๆ เวลาเกิดมาเป็นหลวงปู่มั่นท่านยังเข่าวิ้งอยู่ ท่านมีโรคประจำตัวของท่าน โรคท้องเสีย ท่านมีโรคประจำตัวของท่าน แล้วมีโรคประจำตัวของท่าน ถ้าท่านอยู่ทางโลกมันก็ต้องหาบต้องหาม ต้องทำหน้าที่การทำงานเพื่อดำรงชีพ แต่เวลาท่านมาบวชเป็นพระแล้วท่านมาระลึกของท่านได้ ท่านลาพระโพธิสัตว์นะ แล้วท่านพยายามประพฤติปฏิบัติให้พ้นไปจากชาตินี้

เวลาท่านจะใช้สติปัญญาของท่าน ถ้าเราปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านต้องทำคุณงามความดีของเราไป ถ้าทำคุณงามความดีต่อเนื่องไปจนกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะพยากรณ์ ถ้าพยากรณ์ เราก็ต้องพยายามสร้างสมบารมีไปจนกว่าจะตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งไปข้างหน้า ก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ถ้าในปัจจุบันนี้มีธรรมะ เราศึกษาขึ้นมา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ในปัจจุบันนี้ถ้าเราสิ้นกิเลสในชาตินี้ เราก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน แต่เป็นพระอรหันต์ เป็นพระสาวก สาวกเป็นผู้ไม่มีปัญญากว้างขวางเหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้สร้างบุญกุศลมหาศาลขนาดนั้น แต่มันก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกันเพราะพ้นจากทุกข์ไปเหมือนกัน นี่ด้วยปัญญาของท่าน

เราสร้างคุณงามความดีๆ ธรรมะเป็นของเก่าแก่ เก่าแก่ก็ตรงนี้ เก่าแก่ที่เราสงวนรักษา แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันต้องเป็นปัจจุบัน เวลาเป็นปัจจุบันมันต้องสดๆ ร้อนๆ ไร ถ้าบอกว่าของอยู่ข้างหน้า ของผัดวันประกันพรุ่ง แล้วเมื่อไหร่เราจะได้เราจะถึง มันทำให้เราไม่กระลပ်กระเจิง ทำให้เราไม่มั่นคง การประพฤติปฏิบัติของเรา เราก็ผ่อนคลาย

แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ เวลาครูบาอาจารย์ของท่านจะให้กำลังใจตลอดเวลา ท่านจะกระตุ้นตลอดเวลา กระตุ้นตลอดเวลา การกระทำของเราในปัจจุบันนี้ท่านให้เราเข้มแข็ง ให้เราเข้มแข็ง ให้เราสดชื่น เราได้ความสดๆ ของเรามา ความสดของเรามาเพื่ออะไร เพื่อเท่าทันกับความคิดใจ เพื่อเท่าทันกับกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจนี้ใจ เวลากิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจมันครอบงำ ใ้มนู่นก็ดีไปหมด ดีโดยการหลอกลวง ดีโดยการสมอ้าง มันดีโดยกิเลสมันชักนำ ไม่ใช่ดีเป็นความจริง ความจริงมันเป็นปัจจุัตตัง สันติภูริโก มันเข้าไปเผชิญใจ มันคืออะไร มันคืออะไร

ถ้ามันเป็นแบบนี้ดีโดยที่เรายังมีพญามารครอบงำอยู่อย่างนี้ใช่ไหม แต่ถ้ามันดีจริง ดีจริงความเป็นอิสรภาพดี ดีจริงในอิสรภาพ คุณิ ทำสัมมาสมาธิ ดีจริงโดยความสดชื่นของเราดี ดีจริงด้วยสัมมาสมาธินี้ดี

แล้วถ้าสมาธิถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา เรามีอำนาจวาสนา เวลาปัญญามันเกิดขึ้น มันเกิดมรรคเกิดผล เกิดมรรคมันมหัศจรรย์นะ เวลาปัญญาๆ ทุกคนก็มาซาบซึ่งๆ นั้นนะ แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันซาบซึ่งๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มัชฌิมาปฏิปทา ความสมดุล ความพอดีใจ มันซาบซึ่ง มันดูดีขึ้นไปมันก็ตกไปอีกข้างหนึ่ง เวลาประพฤติ

ปฏิบัติขึ้นมามันไม่ได้ผล มันกระเสือกกระสน ก็ตกไปอีกข้างหนึ่ง เห็นใหม่ ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ ถ้ามันไม่เอาไหนเลยก็ตกไปอีกข้างหนึ่ง ถ้ามันซาบซึ้งๆ อย่างนั้น แต่เราก็ต้องพิจารณาของเราต่อเนืองไป

หลวงตาท่านพูดอีกที เวลาท่านปฏิบัติผ่านไปแล้วท่านบอกอันนั้นบ้ำอันหนึ่ง บ้ำอันหนึ่ง ใจ เวลาที่ท่านพิจารณากามราคะของท่าน มันน้ำป่า มันสาคนมันโถมเข้าใส่ ท่านก็ใช้ปัญญาของท่านนะ ท่านบอกว่ามันต้องต่อสู้กันเต็มที่เลย แต่เวลาต่อสู้กันเต็มที่ ถึงเวลาแล้วพิจารณาจนไม่ได้หลับไม่ได้นอน ไปหาหลวงปู่มัน บอกว่า “เวลาติดสมาธิก็ว่ามันติดสมาธิ มันไม่ใช้ปัญญา เวลานี้ใช้ปัญญามาก ใช้ปัญญาจนไม่ได้หลับไม่ได้นอนนะ”

“นั่นละไอ้บ้ำสังขาร บ้ำสังขาร”

“อ้าว! ถ้าไม่ใช้ปัญญามันจะชำระกิเลสได้อย่างไรละ มันจะบ้ำได้อย่างไร นี่มันใช้ปัญญาที่ต่อสู้ฟาดฟันกับกิเลสใจ”

“นั่นแหละไอ้บ้ำสังขาร ไอ้บ้ำสังขาร”

ก็กลับมาคิดใจ เพราะอะไร เพราะเวลาคนอื่นบอกใช้ใหม่ ครูบาอาจารย์ท่านเคยชี้เคยนำใช้ใหม่ ไอ้กิเลสมันเข้าข้างตัวเองทั้งนั้นนะ เราทำดีทั้งนั้นนะ เราทำพอดีทั้งนั้นนะ แต่พอ “ไอ้บ้ำสังขารๆ” ท่านก็ต้องพยายามตั้งสติของท่าน รุ่งไว้ๆ นะ พุทโธๆ จนกว่ามันจะสงบเข้ามาได้ สงบเข้ามาได้มันก็ได้พักได้ผ่อน มันก็สดชื่นขึ้นมาใช้ใหม่ เวลาปล่อยมันก็เข้าไปเผชิญทำงาน ต่อเนือง มันก็ใช้ปัญญาของมัน

นี่ใจ เวลาเต็มที่ขึ้นมา เวลามันรุนแรง ปัญญาที่มันโถมมันใส่กันเต็มที่เลย เวลาโถมใส่เต็มที่ เวลาบอกว่า “นั่นแหละมันบ้ำสังขาร” มันก็ตกไปส่วนหนึ่ง แต่เวลาท่านพยายามปฏิบัติของท่าน ท่านพยายามชวนชวายของท่าน เวลามันมัชฌิมาปฏิบัติ มันสมดุลของท่าน ท่านรู้ของท่านเต็มหัวใจเลย พอเต็มหัวใจ เวลาท่านพูดท่านบอกว่า นั่นละปัญญาที่มันรุนแรงจนเกินไป แต่แต่มันก็พอดีของมันนะ พอดีตรงนั้นนะ

เวลาคำว่า “พอดีๆ” ถ้ามันไม่เข้มแข็ง ไม่จริงจัง มันก็อ่อนแอ มันก็สู้ไม่ได้ เวลามันสู้ได้ๆ มันสู้ได้แต่ว่ามันไม่รอบคอบ ไอ้ที่ว่าบ้ำสังขารๆ มันไม่รอบคอบ มันไม่ละเอียดลึกลับซึ้ง มันไม่ได้การกระทำความพอดีใจ

นี่ไง มัชฌิมาปฏิภาคือความสมดุล ความพอดีของมัน มันมัชฌิมาปฏิภาเข้าพอดีของมัน ใจ ถ้าเข้าพอดีของมัน แต่คนทำงานไซ้ใหม่ คนทำงานมันทำงานแล้วทำงานแล้วมันก็ผิดพลาดไป บ้างๆ นี่ไง เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันจะผิดพลาดไปบ้าง แต่ความผิดพลาดนั้นท่านบอกว่า เวลามันผ่านไปแล้วมันก็บ้ำอันหนึ่ง บ้ำอันหนึ่ง เวลาความผิดพลาดมันก็บ้ำอันหนึ่ง “แต่” ท่านพูดคำว่า “แต่” นะ แต่มันก็สมเหตุสมผลตอนนั้น สมเหตุสมผลตอนนั้น สมเหตุสมผลใจ

นี่ก็เหมือนกัน เรากระทำของเรา เราคาดเราหมายใจ ทำสิ่งใดไปก็ “มันจะเกินไป มันจะเกินไป” แต่ถ้ามันสดมันชื่น มันสดมันชื่น เราต้องมีศรัทธาความเชื่อของเรา เรามั่นคงของเรา ถ้า เรามั่นคงของเรา เราค้นคว้าของเรา เราพิจารณาของเรา เราพิจารณาของเราไปเรื่อย ทำของเราไปเรื่อย มันสดๆ ร้อนๆ มันเป็นปัจจุบันนี้ มันเป็นปัจจุบันของเรา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว เวลาว่าธรรมะมัน เก่าแก่ ของที่มีคุณค่า ธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้ากราบธรรมๆ ธรรมนี้มีคุณค่ามาก มีคุณค่ามาก แต่ถ้ามันเป็นของเราๆ ถ้ามันเป็นของเรา มันต้องเป็นปัจจุบัน ถ้าเป็นปัจจุบันขึ้นมาแล้วมันสดๆ ร้อนๆ เห็นไหม อกาลิโก ไม่มีกาล ไม่มี เวลา เราคาดเราหมายไม่ได้โดยที่เราจะรู้เมื่อไหร่ เราคาดเราหมายไม่ได้ว่าเราจะสำเร็จเมื่อไหร่ เราคาดเราหมายไม่ได้หรอก

สิ่งที่เราคาดเราหมายไม่ได้ เราก็ต้องพิจารณาของเราด้วยความละเอียดรอบคอบของเรา ถ้าละเอียดรอบคอบของเรา เราทำของเราตรงนี้ ถ้าทำตรงนี้ นี่ฟังธรรม ฟังธรรมเพื่อเตือนตน เตือนหัวใจของเรา เราจะเข้มแข็งของเรา เราจะทำของเรา ถ้าเราทำของเรา

งานสิ่งใดงานทางโลก ถ้าคนมีสติปัญญา มีอำนาจวาสนานะ งานทางโลกก็ทำมาแล้ว แลละ ทำมาแล้วทั้งนั้น ถ้างานของโลกรอบข้างอย่างนี้ มันทุกขมันยากมันเป็นงานของโลกนะ งานประจำโลก ใครทำคุณงามความดีไว้จะได้จารึกไว้เป็นประวัติศาสตร์ แล้วประวัติศาสตร์นะ เวลาหมดอายุขัยก็ต้องตายไป มันเป็นประวัติศาสตร์ทางโลกทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ ขึ้นมา เวลาธรรมขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เป็นธรรมะในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ทำงาน ทางโลก ทางโลก หมายความว่า รื้อสัตว์ชนสัตว์เป็นงานทางโลก แล้วจารึกกันไว้ว่าองค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔๕ ปีจำพรรษาที่โหนดบ้าง ได้เทศน์ว่าการไว้อย่างไร งานทางโลก แต่จริงๆ คุณธรรมนั้นอยู่ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ก็เหมือนกัน งานทางโลกๆ เราก็ขวนขวาย เราก็ทำหน้าที่การงานของเรา เราก็แบ่งเวลาของเรามาประพฤติปฏิบัติ มากันคว้าหาใจของตนใจ ใจของตนที่มีค่าที่สุดใจ สิ่งใดก็แล้วแต่มันเป็นอนิจจัง โลกนี้มันแปรสภาพไปทั้งนั้นนะ แล้วมันไม่มีอะไรอยู่คงที่หรอก ถ้าหัวใจของเราถ้ามันไม่มีธรรมะในหัวใจ มันก็แปรปรวนไปเหมือนกัน เพราะมันแปรปรวนไปเหมือนกันมันถึงเข้ากันได้ มันก็เป็นอนิจจังเหมือนกัน

เวลาสิ่งที่ว่าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัพเพ ธมฺมา อนัตตา สรรพสิ่งต้องเป็นอนัตตา เราก็พิจารณาไปแบบโลกๆ ใจว่ามันเป็นอนัตตา ก็มันเปลี่ยนแปลงนี้ใจ มันเป็นอนัตตา มันไม่เห็นความจริงใจ

ถ้าเห็นความจริง เรามีสติมีปัญญาของเรา เราค้นคว้าของเรา เราหาหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเราแล้ว เรายกใจขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้าวิปัสสนา สิ่งที่มีมันเป็นอนิจจัง มันเป็นอย่างไร แล้วถ้ามันเป็นอนัตตา อนัตตาใครรู้ใครเห็น ถ้าใครรู้ใครเห็น มันเป็นปัจจัยจัดตั้ง เป็นสันตสิทฺฐิโก ถ้ามันรู้มันเห็นของมัน มันปล่อยมันกายของมัน ถ้ามันกายของมัน สิ่งที่ยกของมันเป็น อนัตตาเพราะมันเป็นปัญญา อนัตตาเพราะว่าจิตมันเห็น จิตมันรู้ รู้แจ้งเห็นจริง รู้แจ้งเห็นจริงในใจดวงนั้น ถ้าการรู้แจ้งเห็นจริงแล้วมันสงสัยอะไร มันไปโง่เขลาอะไร

สิ่งที่มีมันยังโง่เขลาอยู่เพราะมันคาดหมาย คาดธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างหนึ่ง มันอยู่ข้างนอก สอนเขาได้หมดเลย ทุกอย่างทำได้หมดเลย แต่หัวใจดวงนี้มันยังไม่รู้ไม่เห็นในตัวมันเอง นี่ใจ เพราะมันไม่รู้ไม่เห็นในใจของตน มันก็ยังไม่สดๆ ร้อนๆ ใจ

แต่ถ้ามันสดๆ ร้อนๆ นะ แหม! แหม! เลยนะ มันสดๆ ร้อนๆ อยู่ปัจจุบันนี้ เวลามันทุกข์ มันยาก ทุกข์ยากมันบีบคั้นอยู่ที่นี่ ถ้าเวลามันสดๆ ร้อนๆ มันก็แก้ไขเดี๋ยวนี้ แล้วแก้ไขเดี๋ยวนี้เอาที่ไหน

หาอยู่ข้างนอกก็หาอยู่ข้างนอกนะ ฟังก็ฟังมา การฟังธรรมๆ หลวงตาท่านพูดอีกล่ะ ในพระกรรมฐานเรา สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการฟังธรรมนี้แหละ ฟังธรรมขึ้นมาเพราะออกมาจากปากของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติท่านฟังของท่าน ท่าน

ฟังของท่านเพราะมันออกมาจากผู้รู้จริง แล้วเวลาจิตเราประพฤติปฏิบัติอยู่ จิตเรามันจอมปลอม จิตมันจอมปลอมมันก็จินตนาการ มันก็คาดหมายไปทั้งนั้นนะ “นี่เหมือนกันๆ”

แต่เวลาท่านแยกท่านแยกขึ้นมา อ้าว! ทำไมตรงนั้นเราไม่รู้ล่ะ ทำไมตรงนั้นเราไม่เห็นล่ะ มันไม่เป็นเช่นนั้นล่ะ มันก็เลยบอกว่า อืม! ไอ้ที่ว่าแน่ใจ ไอ้ที่คิดว่าตัวเองรู้นั้นนะ เวลาเทียบเคียงไปแล้ว อืม! มันก็คลาดเคลื่อนกันนะ ถ้ามันคลาดเคลื่อนขึ้นมา เอาแล้ว ถ้าตอนนั้น ปัญญามันใคร่ครวญตอนนั้นได้ ถ้ามันเท่าทันได้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่า การ พระสำเร็จมหาศาลเลย ก็มันใคร่ครวญอย่างนี้ เวลาสิ่งที่เราพิจารณาแล้วมันก็หมักหมมไว้อย่างนั้นนะ แต่เวลาได้ครูบาอาจารย์ชี้ขึ้นมา มาตีแผ่ในใจของเรา ถ้าสิ่งที่เรามอง สิ่งที่คาดไม่ถึง รู้เท่าไม่ถึงการณ์ต่างๆ มันพิจารณาไปแล้ว โอ๊ะ! โอ๊ะ! มันไปของมันนะ

ถ้ามันไม่ได้ถึงตอนนั้นก็ฟังแล้วเป็นคติธรรม พอคิดแล้วเราก็เข้าทางจงกรม ไปนั่งสมาธิภาวนา เข้าไปตรวจสอบกัน ไอ้ที่ว่าแน่ๆ ไอ้ที่ว่าใช่ๆ มันใช่อย่างไร ไอ้ของเรามันใช่ของเรา แล้วเทียบเคียงแล้วทำไมมันไม่ใช่ ถ้ามันไม่ใช่เพราะอะไร ไม่ใช่เพราะสงสัยนี้ไง ถ้ามันใช่แล้วมันก็อันเดียวกันนะ อันเดียวกันมันจะสงสัยได้อย่างไร

ชมมสากจจา เอตมมุงคลมุตตมฺ เวลาครูบาอาจารย์ท่านสนทนาธรรมกันมันไม่มีคลาดเคลื่อนกัน มันเข้ากันได้พอดีๆ พอดีทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามันไม่คลาดเคลื่อนกัน ไม่คนใดคนหนึ่งต้องผิดพลาด แล้วถ้าเป็นครูบาอาจารย์เราผิดพลาด หรือเราผิดพลาดล่ะ ถ้าเราผิดพลาด ถ้าเรายังไม่แน่ใจ เราค้นคว้าเราก่อน

ถ้ามันไปรู้ไปเห็นเข้ามันจะซาบซึ้งมาก ซาบซึ้งมาก เห็นใหม่ การฟังธรรมๆ อันดับ ๑ อันดับ ๒ นั่งตลอดรุ่ง ถ้าคนมีความเพียรจริงนั่งตลอดรุ่งเลย ที่ว่าภาวนามาแล้วนั่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ นั่งตั้งแต่ ๖ โมงเย็น ๖ โมงเช้าค่อยลุกนั้นนะ มันจะเจ็บปวดแค่ไหนมันจะรู้ สิ่งที่มีมันรู้

ถึงตอนนั้นในวงกรรมฐานเราสำคัญที่สุด สำคัญที่สุดคือฟังธรรม นี่สำคัญที่สุด แล้วคนที่มีคุณธรรมเทศนาว่าการมันเปิดหัวใจทั้งนั้นนะ หัวใจของใครมีเท่าไรออกมาเท่านั้นนะ ถ้าหัวใจมันไม่มี ออกมาไม่ได้หรอก ออกมา เคี้ยวความจำๆ มันก็เท่านั้นนะ เทปมันเปิดแล้วเปิดอีก เขาซ้ำซาก แต่ถ้าเป็นความจริงมันสดๆ ร้อนๆ มันสดๆ ร้อนๆ ในใจดวงนั้นไง ถ้ามันสดๆ ร้อนๆ ในใจดวงนั้น แสดงออกมาเป็นธรรมๆ ใจ แล้วอันดับ ๒ นั่งตลอดรุ่ง ถ้าอันดับ ๓ ออกค้นคว้าออกหาของเรา

เดือนตัวเองๆ ตลอด สิ่งที่มีค่าๆ นะ เรายังมีชีวิตอยู่มันแก้ไขได้ทั้งนั้นนะ เวลาตายไปแล้วก็จบ เพราะคำว่า “ตายไปแล้ว” นะ มันสวดยกสวดยชาติใหม่แล้ว จิตนี้ไม่มีเว้าวรรค ออกจากนี้ไปมันก็เป็นสถานะของเวรของกรรมที่มันเกิดขึ้น แล้วสถานะของเวรของกรรมเกิดขึ้น คุณก็เกิดเป็นคนก็คิดอย่างหนึ่ง เกิดเป็นสัตว์ก็คิดอย่างหนึ่ง เกิดเป็นเทวดาก็คิดอย่างหนึ่ง พอเกิดไปแล้วสิ่งที่ได้สถานะ สิ่งที่ยึดเดิมแท้ พอยึดเดิมแท้ จิตปฏิสนธิจิตไปเกิดในภพชาติใด สิ่งที่เหมาะสมๆ มามันอยู่อย่างนั้นนะ แต่สถานะที่ปัจจุบันมันคิดอีกอย่างหนึ่งนะ นี่พูดถึงว่าเวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้าในปัจจุบันนี้ยังมีชีวิตอยู่ ยังมีโอกาสแก้ไข แก้ไขตรงนี้

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นของเก่าแก่ มีมานับนาน แต่คนที่เขาจะเข้าไปสัมผัสได้ต้องมีวาสนา คำว่า “วาสนา” วาสนาบารมี เวลาพูดถึงวาสนาบารมีก็บอกว่าของนี้มันเป็นของโลกๆ

คำว่า “อำนาจวาสนาบารมี” มันเป็นโอกาสนะ คนที่มีอำนาจวาสนาบารมี เวลาหลวงตา ท่านพูดประจำ หูตาของท่าน ท่านคอยฟังของท่าน พระองค์ใดพูดสิ่งใดแล้วสะท้อนใจท่านไป ถ้าเป็นธรรมๆ มันเข้าไปทันทีเลย อำนาจวาสนาบารมีมันจะฟังตรงนี้ ฟังที่ว่าสิ่งใดที่มันเป็นประโยชน์กับเราไป คำว่า “ประโยชน์” คือเตือนสติ เตือนให้เราค้นคว้า เตือนให้เราสติสัมปชัญญะ เตือนให้เราทำดี เรามองอะไรก็ได้ ถ้าอะไรมันเป็นคติธรรมได้ เรามองเด็กก็ได้ มองที่มันทำนะ เวลาเด็กมันพูดมันสวนมา เราสะอึกเลยนะ ครูสอนนักเรียน เห็นไหม “อย่าสูบบุหรี่” มันคาบอยู่ในปาก “อย่าสูบบุหรี่” มันไปสอนเขาแล้ว แต่ถ้าไม่สูบบุหรี่ “อย่าสูบบุหรี่นะ” เวลาสอนเด็กๆ แต่ถ้ามันทำเป็นแบบอย่าง มันทำเป็นแบบอย่าง เขารู้เขาเห็นของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจเราเป็นธรรมๆ มีอำนาจวาสนา มันจะเปิดใจ มันฟังไป ถ้ามีอำนาจวาสนาบารมีนะ มันพูดภาษาเดียวกันมันเข้าใจ เพราะมันแสวงหาอยู่ แต่ถ้าจิตใจมันต่ำต้อย ขวนขวายทำดีๆ มันทำดีมันลำบาก ทำดีไปทำไม

แต่ทำดีคือทำดีเพราะหัวใจดวงนี้ เพื่อความสุจริต เพื่อคุณธรรม เพื่อหัวใจดวงนี้ไง เราเหมือนโค เรามีแอก เราจะลากคันไถนี้ไป ทำแต่ความดีของเราๆ จนกว่าเมื่อไหร่ถึงเป้าหมายมันสลัดทิ้งหมด สลัดทิ้งหมด ถ้ามันสลัดทิ้งหมดแล้วนะ ไม่ต้องทำอะไรแล้ว ไม่ต้องทำอะไร เป็นอนุปปชธรรม เป็นสัจจะเป็นความจริง ไปเติมอีกก็ไม่ได้ ไปทำลาย ไปเบี่ยงเบนก็ไม่ได้ แล้วทำไม่ได้

หลวงตามหาบัวท่านพูดนะ เวลาท่านทำโครงการช่วยชาติ เวลาคนจะไปทำร้าย มันมีข่าว ท่านบอกว่าทำร้ายได้แต่ร่างกายนี้ ทำร้ายได้แต่วัตถุธาตุนี้ แต่มันสะท้อนธรรมอันนั้นไม่ได้หรอก มันสะท้อนไม่ได้ เข้าไม่ถึง ถ้าทำได้ก็ทำได้แค่ร่างกายนี้ พระโมคคัลลานะโดนทุบก็ทุบแค่ร่างกายนี้ ไม่เข้าถึงสัจธรรมอันนั้น นี่เวลาท่านเตือนนะ เวลาเตือน เตือนจากภายนอก ถ้ามันมีสติปัญญา ใครฟังแล้วได้ประโยชน์ หรือใครฟังแล้วเะาะเย้ยถากถาง อันนั้นมันเรื่องของกิเลส

นี่ไง อานาจาสนาบารมี คนที่มีอานาจาสนาฟังแล้วมันซาบซึ้ง คนที่ไม่มีอานาจาสนา ฟังแล้วมันเหยียดหยาม มันรับไม่ได้ ระหว่างกิเลสกับธรรม กิเลสกับธรรมในใจของเรามัน ประเสริฐ กิเลสประเสริฐหรือธรรมประเสริฐ เราค้นคว้า เรามีสติปัญญารักษาใจดวงนี้เพื่อหัวใจของเรา เอวัง